

DE NOORD-BRABANDER

Staan- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

Per Kopie Stadspost 12
Per Kopie per post 14

(Verschijnende

DIGERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel

Behalve 35 cents de regel

diensden. in de week: Dinsdag, Donderdag, en Zaterdag.

1846.

Wij kunnen het ten einde loopende jaar niet achter ons heen zien gaan, zonder op hetzelfde nog eenen blik te werpen. Droevig is voorwaar die blik. Hoeveel hoop te leu gesteld; hoeveel verwachtingen bedrogen! Toen wij het jaar intraden, wenschten wij, onder anderen, dat het nieuwe jaar eene nieuwe rigting aan den gang der zaken en omstandigheden mogt geven; doch alles is nog op den ouden voet gebleven; de oude sleutel is nog bij voortdurend gevolgd, wij sukkel en schijnen getoomd te zijn, zoolang voort te moeten sukkel, tot dat wij dood gesukkel zullen zijn. De strijd heeft wel niet opgehouden, maar de zegepraal is nog ver af, omdat zij, die moesten medestrijden, lafhartig het veld verlaten en zelfs tegen de strijders de wapens voeren.

Wij herhalen het; het jaar 1846 is rijk geweest aan teleurstellingen en droevige misrekeningen. Geene enkele schrede zijn wij voortgegaan op den weg van stoffelijke en zedelijke verbeteringen, welke echter zoo dringend noodzakelijk zijn, wil men den bloei en de welvaart van het vaderland niet meer zien wegzinken. Onder welk opzigt men ook het lot der natie beschouwe, waarheen men ook zijne blikken wende, overal bespeurt men achteruitgang onder het volk. De armoede neemt op eene schrikbarende wijze toe; het getal dergenen, die door anderen onderhouden moeten worden, groeit dagelijks aan, de middestand bezwijkt meer en meer onder den druk der ondraagbare lasten, waaronder hij gebukt gaat en die door verdubbelde gestrengheid nog zwaarder worden. De rijkere man ziet met schrik het toenemend verval en durft geen blik in de toekomst slaan, omdat hij er niets anders ontmoet dan eenen onvermijdelijken ondergang. Bij dat alles laat zich eene ongehoorde hurte van af de eerste levensbehoeften gevoelen, welke hij de steeds meer en meer afnemende verdiensten, dubbel ondraaglijk wordt. In een woord, waar men zich ook keere, of wende, overal ontmoet men onder de natie achteruitgang en moedeloosheid, zoodanig zelfs dat het heiligst gevoel, hetwelk in het hart eens menschen plaats kan vinden, verheffend namelijk aan den geboortegrond,

uitgedoofd wordt, en duizenden zich geseed maken een vaderland te vlugten, dat hen niet meer als kinderen schijnt te willen erkennen of behandelen.

In de zedelijke aangelegenheden des lands is het niet beter gesteld. De dag waarop wij de invoering van heilzame en zoo noodzakelijk geworden veranderingen in het regeeringsstelsel zullen begroeten, schijnt zich meer en meer te verwijderen. Vereenvoudiging in ons staatsbestuur, ontliking van vrijheid en van welvaartbarende beginselen van milde vrijzinnigheid en eene daaruit volgende verligting van lasten schijnen meer en meer zich in het verborgene der tijden te verliepen; en terwijl van de eene zijde moedige kampvechters niet ophouden het zwaard der overreding en overtuiging te omgorden, ter verovering van hetgeen zij zoo dringend noodzakelijk achten voor het behoud des dierbaren vaderlands en ter uitroeping van hetgeen hetzelfde meer en meer naar den rand des afgronds voortstuw, wordt van de andere zijde alles in het werk gesteld om hunne pogingen te verlammen, om hun den strijd onmogelijk te maken en om hun yrees in te boezemen. De onafhankelijke drukpers staat dagelijks aan vervolgingen bloot of ziet zich dagelijks door gehabde penen uitkrijten als of zij den ondergang des vaderlands tot doelwit had voorgesteld. Vrijheid van godsdienst, vrijheid van onderwijs worden niet beter behandeld dan de vrijheid van drukpers. Al die vrijheden bestaan in naam, maar inderdaad worden zij alleen dan geacht, wanneer zij kunnen verstrekken ten profijte van degenen, die uit de hoogte op de Natie nederzien.

Droevig voorwaar is de schildering, welke wij van onzen toestand moeten ophangen; maar even waar is het dat zij nog verre beneden de wezenlijke is. De vooruitzichten zijn in het afgelopen jaar steeds donkerder geworden en de gevolgen van teleurgestelde wenschen en bedrogene hoop doen zich harder dan ooit gevoelen. De onder den druk der lasten gekromde Natie slaakt angstkreten, ziet reikhalzend naar hulp en verligting om, maar hare kreten worden niet gehoord, niemand daagt ter hulp op. Aristocratie en oligarchie zwaaijen mededoogenloos den scepter, en zoo lang zij heerschen kunnen, zoo lang haar invloed van af den troon tot onder de laagste trappen der maatschappij, zegepraalt, zijn er geene behoeften, is er geen nood en is dus geene hulp

van doen. Zij heerschen en willen blijven heerschen en daarom moet alles blijven zoo als 't is, en is ook alles goed zoo als het thans bestaat.

Ziedaar dus, wat het jaar 1846 opgeleverd heeft. Teleurstelling en verijding van hoop. Wel zagen wij de vervolgingen tegen de drukpers toenemen; wel klonk het verschrikkelijk woord *deficit* ons in de ooren; wel zagen wij eene steeds toenemende lafheid in het bestuur, onzer onschatbare ministers; wel moesten wij het beleven, dat een Gouverneur-Generaal van Oost-Indië ongestraft het grieven dat ontregt plegen mogt en moeten wij het jaar zien eindigen, zonder dat aan die beklagenswaardige zaak een einde is gemaakt; wel moesten wij door eenen minister van Kolonien openlijk de onbegrijpelijkste stelsels over het bestuur der Kolonien hooren prediken, wel moesten wij, maar hoe te eindigen, indien wij alles moesten opsommen wat wij dit jaar grieven gezien en gehoord hebben... maar een enkel woord, eene enkele daad, geschikt om onzen zinkenden moed op te beuren, om onze hoop op beterschap te zien herleven, neen, dat hoorden wij niet, die zagen wij niet!

ITALIË

ROME, 14 december. Van alle zijden komen de droevigste berigten in over de schade door overstromingen veroorzaakt. De Tiber is weder buiten zijne oevers getreden, onder andere achter het water eene aanzienlijke hoogte bereikt. Gelukkig zijn slechts zeer weinig menschen omgekomen. De Paus heeft dadelijk eene commissie benoemd tot onderzoek en voor 8000 kroonen op zijne bijzondere kas, ingeschreven.

Het volk van Poruzza heeft de graanpakhuizen, welke zich in die stad bevinden, geplunderd.

POLEN

Het schip, thans arker te zijn dat de tijding der inlijving van Polen met Rusland voorbarig was, trouwen de duitse dagbladen bevestigend deed daad niet, welke reeds het onderwerp is geweest van een zeer hevig twiifelschrijft. Rusland, de engelsche en fransche dagbladen. Men is echter algemeen van gevoelen, dat het kabinet van St. Petersburg die inlijving vurig verlangt en het gerucht daarvan door Europa verspreid heeft, er langzamerhand de gemederen toe voor te reiden. Men zal zich herinneren dat een bericht van denzelfden aard was uitgestrooid, toen men den voor de inlijving van Krakau door Oostenrijk en thans weet men dat die inlijving reeds door de Noordsche Mogendheden beslist was.

Brieven uit Berlijn melden dat de schaarschte aan klinkende munt, welke sedert eenigen tijd aldaar heerschte...

GROOTHERTOGDOM BADEN. Men herinnert zich voorzeker nog de woedende uitvallen, welke in de laatste zitting der Badische Staten...

ENGLAND

LONDEN 26 december. De dagbladen geven eene beschrijving van een stuk ossenvleesch, hetwelk gliseren op de koninklijke tafel is verscheen...

De Morning Post meldt dat de heer Spencer, wiens bekeering tot het catholiek geloof in Engeland zoo veel gerucht heeft gemaakt...

De Worcester Chronicle, een tory dagblad, zegt dat zich in het westelijk distrikt van Yorkshire een genootschap gevormd heeft...

Een dagblad vermeldt dat het kabinet bij de aanstaande wederopening van het Parlement eeno reeks van maatregelen zal voorstellen...

Geen enkel dagblad deelt de tijding mede, welke vroedmeesterin eenmaal door den Standard is opgemerkt...

BERLAND.

De heer Gumburg regter van het graafschap Saksen drukt zich aldus uit in eenen openlijken brief...

in de gemeente Meross, South Reen, heerschte, heb ik mij daarheen begeben met zooveel brood als vijf mannen dragen konden...

SPANJE

MADRID 20 december. Thans zijn aangenomen al de verkiezingen bekend. De partij des vooruitgangs en al de overige deelen der oppositie te zamen hebben niet meer dan het derde gedeelte der stemmen gehad...

De Senaat die thans het twee derde van de leden van het Congres niet uitmaakt, zoo als de wet voorschrijft, moet voortdurend gemaakt worden...

FRANKRIJK

PARIS 27 december. Men is sedert veertien dagen druk bezig met het in gereedheid brengen der vertrekken in het hotel van Koningin Maria-Christina...

De zending der Capucijnen in Mesopotamie brengt steeds de verblijdende vruchten voort. Toen die religieusen te Orfa kwamen, waren in dit stadje nauwelijks eenige catholijken...

NEDERLAND

HERTOGENBOSCH, 30 December. In de terechtzitting van het Provinciaal Geregtschap van Noord-Brabant van heeden is voorzitter de bekende advocaat van Meij. van Bieken,

gereenvoerd door den Hoogen Raad ten gevolge der cassatie van het arrest van 't Provinciaal Geregtschap van Zeeland...

De Asmodée berigt, dat de schrijver van dat blad den 8 dezer, toen hij zich nog in de gevangenis bevond, in zijne betrekking van directeur van de Burger...

Den 23 dezer heeft de heer mr. P. A. van Steenberg, nieuw bevoend raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden...

Het Dagblad van 't Gravenhage deelt het volgende ongeluk, dat in de gemeente Maasland, op Zondag den 20 dezer plaats vond...

Op den watermolen, bevoend door Joseph van der Mark, ging dezelfde huisvrouw, terwijl de molen met volle zeilen maalde...

De BAYRNHAGE 28 december. Mededeeling de uitspraak van de Arrondissements-Regtbank alhier, in zake den heer A. van Bexervoerde...

LATERE BERICHTEN

De 26. Eijnde zitting van het kollegie der koningint (Catholice) van de res. H. M. W. A. H. van het kollegie van Oost (Ostend) hebben op Zondag 20 december...

De Madrid heeft het gerucht geloopt dat de opening der Cortes steeds door een koninklijk besluit zou plaats hebben...

Een brief uit Barcelona van den 18 dezer meldt dat de zich sedert eenigen tijd in Katalonie gevestigde catholice bonden veel bezorgd zijn aan de autoriteiten in Barcelona...

